

Cumințenia Pământului

Autor Wang Chuan

Seria de lucrări Domnișoara Pogani l-a transformat de autorul său, Brâncuși, într-unul din cei mai mari sculptori ai lumii. El era o persoană retrasă, plină de contradicții: cu toate că a trăit în Franța și-a păstrat cetățenia română. A fost studentul preferat al lui Rodin, dar o viață întreagă și-a dorit să se îndepărteze de stilul lui Rodin, a avut o relație foarte bună cu alți artiști contemporani cu el. Operele sale au un aer aparte (special), și au personalitatea sa. Se numără printre inițiatorii cubismului și futurismului, dar nu s-a încadrat niciodată în nici un curent. Sculpturile sale sunt abstracte, dar niciodată nu s-a îndepărtat de formele naturale. Putea să facă opere de o finisare până la perfecțiune, dar în același timp putea face și opere nefinisate. Acest lucru se întâmpla datorită personalității sale, având un stil foarte independent.

Brâncuși era fiu de țărani, s-a născut într-o zonă săracă din munții Carpați, la vârsta de 10 ani a plecat de acasă și a început să-și câștige singur existența, a fost păstor și a prelucrat lemnul. La vârsta de 28 de ani a început să fie interesat de lumea exterioară, să o admire și să o respecte. A plecat pe jos până la Paris, a trecut prin Elveția și Germania, a avut nevoie de un an de zile să ajungă la destinație (Paris). A plecat la Paris pentru că îl admira profund pe Rodin, la început operele sale le imitau pe cele ale lui Rodin, fiind foarte conștiincios i-a atras atenția lui Rodin. Lui Rodin îi plăceau tineri înzestrați cu talent, și i-a cerut lui Brâncuși să vină la atelierul său și să devină asistentul său. Dar lui Brâncuși nu-i plăcea atenția pe care i-o acorda Rodin. După numai câteva luni a părăsit atelierul, considerând că "La umbra arborelui bătrân, nu poate crește un alt copac.". Operele sale s-au îndepărtat de dramatismul lui Rodin și clasicismul lui Maillol.

Dar Brâncuși nu a exclus stilul lui Rodin, și nici nu a încetat să-l respecte pe profesorul său. Când a plecat din atelierul lui Rodin, putem spune că a urmat o veche zicală chinezească a lui Qi Baishi, "Poți învăța de la mine, dar nu trebuie să mă copiezi.". Brâncuși a ales propriul drum, un drum revoluționar plin de noutate.

Muzeul național de artă din București tocmai organizează o expoziție comemorativă dedicată lui Brâncuși. Cu toate că marele artist a murit în 1957, în cadrul expoziției am avut ocazia să văd și să ating sculpturile sale în marmură și piatră. "Adormire" este una din operele sale de tinerețe, și este cea mai importantă operă deținută de muzeu, această operă se vede că a fost influențată de stilul lui Rodin. Cele mai reprezentative opere ale sale sunt seria de lucrări "Domnișoara Pogani", cu această ocazie a fost expusă o variantă modificată în 1931, o sculptură în marmură albă. Cu toate că are forma unui ou (ovlă), are o pereche de ochi mari (speciali), un gât lung. Cu toate că este lucrată în marmură albă, culoarea este una suavă, având un stil simplist. Cei care o admiră putând-o asemăna cu multe lucruri. Domnișoara Pogani este chipul unei pictorițe române, o prietenă apropiată a lui Brâncuși, Brâncuși nu a fost singurul apropiat de ea. Brâncuși

a făcut mai multe variante încercând să se apropie de perfecțiune, opera având un stil arhitectonic, capul având o formă ovală (de ou), făcând ca întreaga operă să semene cu un bărbat excitat, ducând cu idea la lucrurile primordiale. Domnișoara Pogani este un motiv ce revine recurent în opera lui Brâncuși. Este considerată a fi cea mai reușită creație a operei sale moderniste, ce nu este reprezentată într-o manieră realistă, ci într-una abstractă, dar chiar și din această perspectivă asemănarea este una surprinzătoare. Brâncuși nu a făcut din această operă centrul creației sale. A simplificat această operă până la esență. Opera fiind considerată "Cea mai frumoasă nașă a creației moderne". Brâncuși considera că ovalul este forma de bază a vieții, embrionul vieții, reprezintă în același timp și concretul și abstractul. "Sărătul" este un alt motiv recurent în opera lui Brâncuși, expus (în cadrul expoziției) era tot o formă ulterioară a acestuia. Acesta este de asemenea o operă de început a lui Brâncuși. A folosit o piatră calcaroasă pentru a sculpta.

În cadrul expoziției mai era expusă "Cumințenia Pământului", lucrare ce lasă loc imaginației vizitatorilor, o lucrare în bronz. Reprezintă o tânără ce își ține genunchi strânși, ne având nici o exagerare dramatică, și neavând nici o poveste în spate, ne existând nici o delimitare între corp/față și hainele sale, dar care emană o putere extraordinară, putând vedea în interiorul ei, dând senzația de meditație, asociere, emoție. Are o formă concretă, dar sentimentele exprimate sunt abstracte. Nu are mișcare, dar stârnește imaginația privitorilor. Soclul este din lemn, văzându-se foarte clar inelele anilor, cariile lemnului și crăpăturile acestuia, parcă ar fi un lemn vechi luat dintr-o pădure bătrână. Între sculptură și soclu există un contrast evident. Între textura lemnului și textura sculpturii există diferențe, ducând cu gândul la elementele originare.

Sculpturile lui Brâncuși au un stil aparte și au mai multe fațete, el fiind recunoscut pentru acest lucru, faptul că lucrările sale au înfățișări fantastice, îi induce pe oameni în eroare (sunt greu de citit). În SUA s-a ajuns până la un proces în instanță în care să fie determinată forma statuii, acest lucru s-a întâmplat când a dus în SUA statuia "Pasăre în spațiu", oamenii indiferent din perspectiva din care priveau nu reușeau să identifice acea sculptură cu o pasăre, ajungând inclusiv să considere că nu este o operă de artă, ci o piesă a unei mașinării. Dar în cele din urmă acea sculptură a fost expusă în SUA și a primit aprecieri, Brâncuși explicându-le în urmă cu 90 de ani americanilor ce înseamnă sculptura modernă în Europa. În anul 2003 la casa de licitații Christie's din New York a fost licitată "Muza adormită", fiind adjudecată la prețul de peste 18 milioane USD. În data de 4 mai 2005, tot la casa de licitații Christie's, "Pasăre în spațiu" a fost adjudecată la prețul de 27 milioane USD, fiind cel mai mare preț licitat pentru o sculptură. Acesta nu este doar cel mai mare preț la care s-a licitat o lucrare a lui Brâncuși, este și cel mai mare preț la care s-a licitat vreodată o sculptură. Lucru ce i-a făcut pe oameni să exclame: "Aceasta este cea mai scumpă pasăre!" Dacă Brâncuși ar fi trăit să știe acest lucru, ar fi folosit acești bani pentru a face 10 "Porți ale sărutului" în orașul natal.

Brâncuși a trăit 81 de ani, cu puțin timp înainte să moară, a lăsat un testament, în care stipula ca cele aproximativ 80 de lucrări ale sale să fie lăsat Muzeului de artă contemporană din Paris. Acesta fiind cel mai important cadou făcut orașului ce l-a adoptat. Dar a avut și o cerință, ca ele să fie expuse așa cum le-a lăsat el, iar ca instrumentele de lucru să fie păstrate împreună cu

obiectele de artă. Cadoul oferit patriei sale și orașului natal a fost o interpretare a sculpturii "Sărutul", "Poarta sărutului", această operă a fost amplasată în Târgu Jiu, astfel încât opera sa să fie alături de concetățenii săi, această lucrare clasică a devenit un simbol al orașului Târgu Jiu, și a devenit o sculptură cu caracter arhitectonic reprezentativă pentru întreaga umanitate.

În cariera sale de 50 de ani, Brâncuși a finalizat 200 de opere, acest lucru nu înseamnă că a lucrat încet, ci pentru că procesul de creație era unul îndelungat perfecționându-și în mod constat operele. Natura oferă multe fațete ce pot fi interpretate, dar operele sale erau simplificate până la esență, eliminând detaliile inutile, considerând că aceasta este esența sculpturii moderne. Descriindu-și propria operă Brâncuși spunea: "Creând ca un Dumnezeu, conducând ca un rege, muncind ca un sclav.", el a schimbat din temelii concepția cu privire la sculptură.

În urmă cu o sută de ani pe meleagurile României se naștea fiul unui țăran, o sută de ani mai târziu, acest fiu de țăran, prin intermediul operei sale asculta glasul pământului.